بسمه تعالی

وزارت امور اقتصاد و دارائی
گمرک جمهوری اسلامی ایران

دفتر حقوقی

شماره: ۱۴۰۰/۶۵۶۲۱۷

تاریخ: ۱۴۰۰/۰۵/۲۰

پیوست: ندارد

«ثبت سیستم اتوماسیون»

تولید؛ پشتیبانی‌ها، مانع‌زدایی‌ها

۵۴/۱۰۲/۵۲۵/۱۵۵۹

(بخشنامه به کلیه گمرکات اجرایی و دفاتر ستادی)

با سلام و احترام

به پیوست تصویر بخشنامه شماره ۴۶۶۵۵ مورخ ۱۴۰۰/۵/۴ معاون محترم حقوقی ریاست جمهوری اسلامی ایران **متضمن آیین رسیدگی کمیسیون مستند سازی و رفع اختلاف** جهت آگاهی، بهره برداری و اقدام لازم ارسال و اشعار میدارد:

کلیه اختلافاتی که در حال حاضر مطرح رسیدگی است و یا اختلافات احتمالی که درآینده در خصوص موارد فوق مترتب میگردد ملاک عمل آیین نامه مذکور خواهد بود. بدین اعتبار ضمن تاکید بر اینکه در دعاوی و اختلافات حاصله ضرورت دارد بر این اساس اقدام و در دفاعیات از حقوق سازمان لحاظ گردد ،حسن اجرای آیین رسیدگی کمیسیون مستند سازی و رفع اختلاف مزبور بر عهده بالاترین مقام آن اداره خواهد بود .علی ایحال چنانچه در اجرای این مهم ابهام و یا اجمال حقوقی خاصی مطرح باشد دستور فرمایید پس از بررسی موضوع توسط ادارات حقوقی آن گمرک در صورت بقاء ابهام، مراتب را با رعایت بخشنامه شماره ۵۵۱۵۲۶ مورخ ۹۹/۵/۱۵ این دفتر و با ذکر دلایل و مستندات استعلام تا حسب مورد اقدام لازم معمول گردد.

وحید خدرویسی
مدیرکل دفتر حقوقی

رونوشت:
- جناب آقای ذاکری معاون محترم توسعه مدیریت و منابع جهت استحضار.

IRAN IMPEX
www.iranimpex.com | @iranimpex (t.me/iranimpex)

معاون حقوقی رئیس جمهور

جمهوری اسلامی ایران
ریاست جمهوری

شماره: ۴۶۶۵۵
تاریخ: ۱۴۰۰/۰۵/۰۴
ساعت: ۱۰:۲۳
طبقه بندی: عادی
فوریت:

بسمه تعالی

"کلیه وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها، موسسات، شرکت‌های دولتی و دستگاه‌های اجرایی"

در اجرای اصول یکصد و بیست و چهارم (۱۲۴) و یکصد و سی چهارم(۱۳۴) قانون اساسی و ماده ۶۹ قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت و تفویض اختیار رفع اختلاف دستگاههای اجرایی از سوی رییس جمهور به معاون حقوقی در حدود صلاحیت‌های مربوط و نظر به ضرورت وجود آیین رسیدگی برای بررسی و تصمیم گیری نسبت به درخواست های واگذاری اموال غیر منقول دولتی وعمومی، تغییر بهره بردار، مستند سازی اموال غیر منقول، حل و فصل اختلافات دستگاههای اجرایی، نظارت بر اموال غیر منقول دولتی و عمومی و همچنین رصد و پیگیری اجرای تصمیمات صادره توسط کمیسیون مستند سازی، "آیین رسیدگی" این کمیسیون در ۴۸ ماده به شرح پیوست ابلاغ می گردد.

لعیا جنیدی

رونوشت:

- معاونت امور حقوقی دولت – امور مستندسازی اموال غیر منقول دستگاههای اجرائی
- اداره کل حوزه

IRAN|IMPEX
www.iranimpex.com | @iranimpex (t.me/iranimpex)

«آیین رسیدگی کمیسیون مستند سازی و رفع اختلاف معاونت حقوقی ریاست جمهوری»

الف – تعاریف و قلمرو

ماده ۱ – تعاریف:

۱–**قانون** –منظور قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب سال ۱۳۸۰ است.

۲ – **آیین رسیدگی** – مراد "آیین رسیدگی" کمیسیون مستند سازی و رفع اختلاف معاونت حقوقی ریاست جمهوری (آیین حاضر) است.

۳ – **آیین‌نامه مستندسازی** – منظور «آیین‌نامه مستندسازی و تعیین بهره‌بردار اموال غیرمنقول دستگاههای اجرایی مصوب ۱۳۸۲/۷/۱۶ هیأت وزیران و اصلاحات آن به موجب تصمیم‌نامه شماره ۴۲۷۶۸/۹۴۰۲۸ مورخ ۱۳۸۹/۴/۳۰ وزیران عضو کمیسیون لوایح» است.

۴ – **آیین‌نامه رفع اختلاف** – مقصود «آیین‌نامه چگونگی رفع اختلاف بین دستگاه‌های اجرایی از طریق ساز و کارهای داخلی قوه مجریه مصوب ۱۳۸۶/۱۰/۳۰ وزیران عضو کمیسیون لوایح» است.

۵ - **معاونت حقوقی** –منظور معاون حقوقی رییس جمهور است.

۶– **کمیسیون** - عبارت از کمیسیون مستند سازی و رفع اختلاف موضوع تبصره ۸ ماده ۶۹ قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب سال ۱۳۸۰ و ماده ۷ اصلاحی ۱۳۸۹/۴/۳۰ آیین‌نامه مستندسازی و تعیین بهره‌بردار اموال غیرمنقول دستگاههای اجرایی مصوب ۱۳۸۲/۷/۱۶ هیأت وزیران است.

تبصره - اعضای کمیسیون مستندسازی و تعیین بهره‌بردار اموال غیرمنقول دستگاههای اجرایی عبارت از نمایندگان تام‌الاختیار وزرای امور اقتصادی و دارایی، مسکن و شهرسازی، جهاد کشاورزی، سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی، سازمان ثبت اسناد و املاک و معاونت حقوقی رئیس جمهور است. مسئولیت کمیسیون به عهده معاونت حقوقی مزبور است.

۷ - **دستگاههای اجرایی** – مراد از دستگاههای اجرایی، دستگاههای موضوع ماده ۵ قانون مدیریت خدمات کشور مصوب سال ۱۳۸۶ و ماده ۲۹ قانون برنامه پنج ساله ششم توسعه مصوب سال ۱۳۹۵ است.

ماده ۲ – "آیین رسیدگی"، مجموعه ضوابط، مقررات و روش‌هایی است که برای رسیدگی به امور و اختلافات در صلاحیت معاونت حقوقی و کمیسیون موضوع تبصره ۸ ماده ۶۹ قانون و بند الف ماده ۱ و مواد ۳ و ۴ آیین‌نامه رفع اختلاف (سال ۱۳۸۶) و آیین‌نامه مستندسازی (سال ۱۳۸۲) به کار می‌رود.

IRAN IMPEX
www.iranimpex.com | @iranimpex (t.me/iranimpex)

ماده ۳ – هر نوع اموال غیرمنقول دولتی خواه ثبت شده یا نشده و خواه به نام دولت شده یا نشده باشد و خواه در تصرف دولت باشد یا نباشد، در مالکیت دولت جمهوری اسلامی ایران است و دستگاههای اجرایی تنها به عنوان دستگاه بهره‌بردار، حق بهره‌برداری و اداره‌ی آن را برابر قوانین و مقررات مربوط و از جمله وظایف قانونی که بر عهده‌ی آنها قرار گرفته، دارند.

ماده ۴ – در پرتو اصول ۴۵، ۸۳ و ۱۳۴ قانون اساسی و منشور حقوق شهروندی و در اجرای بند ۸ ماده ۶۹، بند ب ماده ۸۹ و ماده ۱۰۰ قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب سال ۱۳۸۰ و توجه به شیوه‌های مقرر در آیین‌نامه چگونگی رفع اختلاف بین دستگاه‌های اجرایی از طریق ساز و کارهای داخلی قوه مجریه مصوب ۱۳۸۶/۱۰/۳۰ و آیین‌نامه مستندسازی و تعیین بهره‌بردار اموال غیرمنقول دستگاههای اجرایی مصوب ۱۳۸۲/۷/۱۶ هیأت وزیران، رسیدگی به درخواست‌های واگذاری مال غیرمنقول دولتی و عمومی، تغییر بهره‌بردار، مستندسازی اموال غیر منقول، رفع و حل اختلاف میان دستگاههای اجرایی و همچنین نظارت بر اموال غیرمنقول دولتی و عمومی برابر قواعد و روش مقرر در این "آیین رسیدگی" به عمل می‌آید.

ماده ۵ – هرگونه تصرف حقوقی مانند نقل و انتقال اموال غیرمنقول دولتی و عمومی در اختیار دولت مانند وزارتخانه‌ها و موسسات دولتی، با رعایت اصول قانون اساسی، منشور حقوق شهروندی و قوانین عادی مانند ماده ۶۹ قانون، مواد مقرر در فصل پنجم قانون محاسبات عمومی مصوب سال ۱۳۶۶ و اصلاحات آن (مواد ۱۱۳ تا ۱۲۲)، منحصراً درصلاحیت هیأت وزیران است. نقل و انتقال اموال مزبور در شرکتهای دولتی برابر تبصره ۲ ماده ۱۱۵ و مواد ۱۱۷ تا ۱۱۹ قانون محاسبات عمومی کشور مصوب سال ۱۳۶۶ و تبصره ۲ ماده ۶۹ قانون انجام می‌شود. واگذاری، نقل و انتقال اموال غیرمنقول دولتی و عمومی و تغییر بهره‌بردار با اجتماع شرایط قانونی و فقدان موانع قانونی با روش مقرر در این "آیین رسیدگی" صورت می‌پذیرد.

ب – صلاحیت ذاتی کمیسیون و معاونت حقوقی

ماده ۶ – با توجه به بخش پایانی ماده ۱۰ قانون آیین دادرسی دادگاههای عمومی و انقلاب در امور مدنی مصوب ۱۳۷۹/۱/۲۱، تبصره ۸ ماده ۶۹ قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب سال ۱۳۸۰ و قواعد مقرر در ماده ۴ آیین‌نامه رفع اختلاف و ماده ۷ اصلاحی ۱۳۸۹/۴/۳۰ آیین‌نامه مستندسازی و همچنین بخشنامه شماره ۵۰۶۶۹/۵۲۵۵۵ مورخ ۱۳۹۵/۵/۶ معاون اول رییس جمهور، معاونت حقوقی و کمیسیون از صلاحیت زیر برخوردار است:

۱ – رسیدگی و صدور رای نسبت به هر نوع اختلاف میان دستگاههای اجرایی راجع به اموال غیرمنقول دولتی و عمومی.

۲ – رسیدگی به درخواست تغییر بهره‌بردار اموال غیرمنقول از یک دستگاه به دستگاهی دیگر .

۳ – رسیدگی به درخواست دستگاه اجرایی برای واگذاری مال غیرمنقول دولتی و عمومی.

IRAN IMPEX
www.iranimpex.com | @iranimpex (t.me/iranimpex)

۴ – رسیدگی به درخواست مراجع قانونی مانند وزارت امور اقتصادی و دارایی برای مستندسازی اموال غیر منقول دولتی یا عمومی.

۵ - رسیدگی برای نظارت بر اموال غیر منقول دولتی و عمومی

در مورد بندهای ۲ و ۳ بالا، نتیجه‌ی رسیدگی کمیسیون دایر بر اجتماع و احراز شرایط قانونی تغییر بهره‌بردار یا واگذاری برای تصویب به هیأت وزیران ارجاع خواهد شد.

ماده ۷ – چنانچه موضوع درخواست دستگاه اجرایی یا متقاضی، در صلاحیت رسیدگی کمیسیون نباشد، مراتب را به طور مستدل و برای تصمیم‌گیری نهایی برای معاونت حقوقی می‌فرستد. رای معاونت حقوقی در این خصوص قطعی است. چنانچه به تشخیص معاونت حقوقی، موضوع درخواست در صلاحیت کمیسیون نباشد، در اجرای ماده ۲۸ قانون آیین دادرسی دادگاههای عمومی و انقلاب در امور مدنی مصوب ۱۳۷۹/۱/۲۱، مقرر می‌دارد شخص متقاضی به مرجع قضایی یا غیر قضایی صلاحیتدار، راهنمایی شود.

ماده ۸ – با توجه به قوانین و مقررات جاری مانند تبصره ۸ ماده ۶۹ قانون، آیین‌نامه رفع اختلاف، آیین‌نامه مستندسازی (ماده ۷ اصلاحی ۱۳۸۹/۴/۳۰)، قوانین بودجه سالانه کل کشور از جمله بند ب تبصره ۱۰ قانون بودجه سال ۱۴۰۰ کل کشور و ماده ۱۴ ضوابط اجرایی قانون بودجه سال ۱۴۰۰ کل کشور و همچنین بند ج ماده ۲۴ قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) مصوب سال ۱۳۹۳، دستگاههای اجرایی دولتی مکلفند هرگونه دعاوی و اختلافات میان خود را در خصوص اموال غیرمنقول، نزد معاونت حقوقی و کمیسیون مطرح نمایند.

ماده ۹ – تعیین دستور جلسات و اداره‌ی جلسات کمیسیون، دعوت از اعضای کمیسیون و نمایندگان و کارشناسان برای تشکیل جلسه، تعامل و هماهنگی با روسای دستگاهها، ارجاع یا استعلام موضوعات مستلزم بررسی اعضای کمیسیون یا سایر مراجع مربوطه، تنظیم صورتجلسه و گزارش نهایی مصوب کمیسیون بر عهده‌ی رییس امور مستند سازی اموال غیرمنقول دولتی معاونت حقوقی است که زیر نظر رئیس کمیسیون (نماینده منصوب معاونت حقوقی) فعالیت می‌کند.

ج – قواعد عمومی و اساسی رسیدگی به درخواست‌ها و نظارت

ماده ۱۰ – رسیدگی به امور، درخواست‌ها و اختلافات دستگاههای اجرایی راجع به اموال غیرمنقول در مالکیت اختصاصی یا در اختیار و مدیریت دولت، در صلاحیت کمیسیون و معاونت حقوقی حسب مورد موکول به درخواست آن از سوی دستگاه اجرایی ذینفع، رأساً از باب نظارت بر اموال غیرمنقول و یا به تشخیص و دستور معاون حقوقی رئیس جمهور است.

IRAN IMPEX
www.iranimpex.com | @iranimpex (t.me/iranimpex)

ماده ۱۱ – رسیدگی حکمی و ماهوی در کمیسیون، با استناد و در اجرای قانون اساسی، قوانین عادی، اصول حقوقی و مقررات مربوط و این "آیین رسیدگی" انجام می‌پذیرد.

ماده ۱۲ - کمیسیون مستندسازی و بهره‌برداری و رفع اختلاف راجع به اموال غیرمنقول دولتی و عمومی، در مورد هر موضوع درخواست شده، به‌طور خاص رسیدگی، اتخاذ تصمیم و یا مبادرت به صدور رای می‌نماید. در موضوعاتی که نظر کمیسیون با ابتناء بر تفسیرحقوقی از قوانین و مقررات موجود به ایجاد یک قاعده یا دستورالعمل منتهی گردد به عنوان یک رویه در موضوعات مشابه قابل اجرا است.

ماده ۱۳ – تصمیم‌گیری و صدور رای در پرونده‌های اختلافی، تغییر بهره‌بردار و واگذاری اموال غیرمنقول، با دعوت از دستگاه یا دستگاههای ذیربط و پس از تشکیل جلسه رسیدگی و استماع موضوع درخواست یا اختلاف، به عمل می‌آید.

ماده ۱۴ – عقود و قراردادهای میان دستگاههای اجرایی که بدون رعایت قوانین و قواعد آمره حقوقی و انجام تشریفات قانونی آن تحت هر عنوان و نامی در باره‌ی اموال غیرمنقول دولتی و عمومی تنظیم و بسته شود، بی‌اعتبار است و در کمیسیون و معاونت حقوقی قابل ترتیب اثر نیست مگر این که قانون به طور آشکار و صریح آن را اجازه بدهد.

ماده ۱۵ – نظر به ضرورت حفظ و پاس‌داری از اموال غیرمنقول دولتی و عمومی و به ویژه انفال و اموال موضوع تبصره ۱ ماده ۶۹ قانون، چنانچه حسب درخواست دستگاه اجرایی، واگذاری آن موضوع رسیدگی کمیسیون به منظور تصویب آن در هیأت وزیران باشد و درخواست مزبور با اجتماع شرایط قانونی مورد موافقت قرار گیرد، تنها بهره‌برداری از منافع آن برای مدت مناسب با طرح، به دستگاه متقاضی واگذار می‌شود مگر این که میزان درخواست، بیش از یکهزار مترمربع نباشد. پس از اجرای طرح، در اجرای ماده ۱۰۴ مکرر آیین‌نامه قانون ثبت اسناد و املاک مصوب سال ۱۳۱۰، اعیان احداثی به نام دولت جمهوری اسلامی ایران با بهره‌برداری دستگاه اجرایی بهربردار به ثبت خواهد رسید و در هر صورتی هرگونه نقل انتقال آن نیز موکول به تصویب هیأت وزیران است. هیچ دستگاهی نمی‌تواند با تجزیه و خُرد کردن موضوع درخواست واگذاری، این قاعده را نادیده بگیرد.

ماده ۱۶ – معاونت حقوقی و کمیسیون در رسیدگی و تصمیم‌گیری در باره‌ی هر یک از موارد در صلاحیت و اختیار خود، رعایت و اجرای اصول قانون اساسی، منشور حقوق شهروندی و قوانین و مقررات را به ترتیب اولویت و اهمیت یاد شده، مورد نظر قرار می‌دهد.

ماده ۱۷ – کمیسیون در زمان رسیدگی، تصمیم‌گیری و صدور رای راجع به موارد در صلاحیت خود، توجه و نظارت بر نفایس ملی و اموال غیرقابل انتقالی مانند نفایس ملی منحصر بفرد یا غیر آن موضوع اصل ۸۳ قانون اساسی، اموال چهارگانه‌ی موضوع ماده ۱۱۵ قانون محاسبات عمومی کشور مصوب سال ۱۳۶۶، مناطق چهارگانه حفاظت محیط زیست موضوع مواد ۳ و ۱۶ قانون حفاظت و بهسازی محیط زیست مصوب ۱۳۵۳/۳/۲۸ و اصلاحات آن در سال ۱۳۷۱، تالاب‌های

IRAN|IMPEX
www.iranimpex.com | @iranimpex (t.me/iranimpex)

موضوع قانون حفاظت، احیاء و مدیریت تالاب های کشور مصوب ۱۳۹۶/۲/۴، جنگل‌ها و مراتع موضوع تصویب‌نامه قانون ملی شدن جنگل‌های کشور مصوب ۱۳۴۱/۱۰/۲۷ هیأت‌وزیران، قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگلها و مراتع مصوب سال ۱۳۴۶، قانون حفظ و حمایت از منابع طبیعی و ذخایر جنگلی کشور مصوب ۱۳۷۱/۷/۲۸، سواحل دریاها و رودخانه‌های کشور و مستحدثات ساحلی، و مواردی از این گونه را به منظور حفظ و حراست از آنها در دستور و اولویت کار خود قرار می‌دهد تا برخلاف این قوانین و سایر قوانین و مقررات مربوط، مورد هیچ‌گونه تصرفات حقوقی و مادی قرار نگیرند.

ماده ۱۸ – جلسات کمیسیون با حضور اعضا و دعوت قبلی از نماینده تام الاختیار وزرا یا بالاترین مقام اجرایی دستگاههای طرف اختلاف تشکیل می‌گردد. عدم حضور نمایندگان دستگاههای متقاضی و یا طرف اختلاف مانع از رسیدگی، تصمیم‌گیری و صدور رای کمیسیون نیست.

ماده ۱۹ – در اجرای تبصره ۶ ماده ۷ اصلاحی ۱۳۸۹/۴/۳۰ آیین‌نامه مستندسازی، هر یک از اعضای کمیسیون دارای یک حق رای است و تصمیمات کمیسیون در آن بخش که در صلاحیت کمیسیون است (تبصره ۸ ماده ۶۹ قانون)، با اکثریت آرای اعضای حاضر اتخاذ می‌گردد. در صورت تساوی آرای اعضای حاضر کمیسیون، نظری که رای رییس کمیسیون را به همراه دارد، معتبر و لازم‌الاجرا است.

د – قواعد ویژه رسیدگی به درخواست‌ها

۱ – قواعد رسیدگی به اختلافات میان دستگاههای اجرایی دولتی و عمومی

ماده ۲۰ – رسیدگی به اختلاف میان دو یا چند دستگاه اجرایی راجع به ادعای حق مالکیت یا حق بهره‌برداری از اموال غیرمنقول دولتی و عمومی موضوع تبصره ۸ ماده ۶۹ قانون و یا آیین‌نامه رفع اختلاف (به ویژه موضوع بند ه ماده ۱ و مواد ۳ و ۴ آیین‌نامه مزبور)، پس از درخواست یکی از اطراف اختلاف صورت می‌پذیرد.

ماده ۲۱ – درخواست رسیدگی به اختلاف به صورت نوشته و بر روی سربرگ دستگاه اجرایی متقاضی و با امضای بالاترین مقام اجرایی یا معاون صاحب امضای وی و با عنوان معاون حقوقی تنظیم و ارسال می‌شود.

ماده ۲۲ – درخواست کننده‌ی رفع اختلاف، به پیوست درخواست خود، هرگونه دلیلی که ادعای وی را به اثبات می‌رساند مانند اسناد رسمی یا عادی مالکیت، مصوبه‌ی دولت، اسناد خرید و یا تملک مال غیرمنقول مورد اختلاف، رای هر یک از مراجع قضایی و غیرقضایی و غیر آن را در دو نسخه به پیوست درخواست به کمیسیون تسلیم می‌نماید. ادله‌ی یاد شده به اطراف مقابل ابلاغ می‌شود یا در جلسه رسیدگی به رویت آنها می‌رسد. به همین ترتیب طرف یا اطراف دیگر اختلاف نیز عمل می‌کنند.

IRAN IMPEX
www.iranimpex.com | @iranimpex (t.me/iranimpex)

ماده ۲۳ – با ارجاع معاونت حقوقی، کمیسیون برای استماع ادعا و دفاع اطراف اختلاف، با تعیین وقت رسیدگی، نمایندگان هر یک از دستگاهها را در آن جلسه دعوت می‌کند. استماع ادعاها یا دفاعیات هر دستگاهی دست کم با حضور نماینده دستگاه در سطح معاون آن به عمل می‌آید. در صورت وجود عذر موجه به ترتیب مقرر در ماده ۳۰۶ قانون آیین دادرسی مدنی سال ۱۳۷۹ و به تشخیص و تجویز رییس کمیسیون، حضور یکی از مدیران آن دستگاه در سطح مدیرکل به بالا با معرفی کتبی بالاترین مقام دستگاه اجرایی بلامانع است. کمیسیون می‌تواند به علت عذر مزبور جلسه دیگری را تعیین و به طرفین اختلاف ابلاغ نماید.

ماده ۲۴ – کمیسیون افزون بر توجه به ادله طرفین، پیش یا پس از جلسه رسیدگی می‌تواند هرگونه استعلام، تحقیق یا اقدامی را که برای روشن شدن حقیقت لازم است مانند انجام کارشناسی، بازدید از محل، استعلام از مراجع دولتی و عمومی به عمل آورد.

ماده ۲۵ – در رسیدگی به اختلاف میان دو یا چند دستگاه اجرایی راجع به مال یا اموال غیرمنقول دولتی و عمومی، معاونت حقوقی و کمیسیون با نگاهداشت و حفظ حق مالکیت و اختیار دولت بر اداره‌ی اموال غیر منقول دولتی و عمومی و اصولاً بدون لحاظ نیاز دستگاه‌ها، به ضوابط قانونی و مقررات توجه می‌کند و در آن خصوص به طور مستدل و مستند، تصمیم‌گیری و اعلام رای می‌نماید.

ماده ۲۶ – پس از پایان رسیدگی و در صورت نیاز انجام همه نوع اقدام لازم، کمیسیون نسبت به صدور رای و رفع اختلاف اقدام می‌نماید.

ماده ۲۷ – چنانچه اختلاف اطراف دستگاههای اجرایی به جهت موقعیت آنها یا وضعیت مال غیرمنقول مورد اختلاف، از پیچیدگی ویژه‌ای برخوردار باشد، موضوع اختلاف و گزارش آن همراه با رای پیشنهادی کمیسیون برای معاون حقوقی رییس جمهور فرستاده می‌شود تا برابر تشخیص ایشان عمل شود. در مواردی که به تشخیص معاون حقوقی برای حل و فصل موضوع اختلاف در جهت وضعیت مطلوب و یا به موجب قوانین و مقررات، مستلزم تصمیم‌گیری هیئت‌وزیران باشد، پیشنهاد معاون حقوقی همراه با نظریه حقوقی مستدل و ارایه راهکار در هیئت وزیران مطرح می‌شود. رای معاون حقوقی رییس جمهور و تصمیم هیأت وزیران در موارد یاد شده، قطعی و لازم‌الاجرا است.

ماده ۲۸ – رسیدگی کمیسیون به درخواست دستگاههای متقاضی که قبل از لازم‌الاجرا شدن "آیین رسیدگی" اقامه شده به ترتیب مقرر در این "آیین رسیدگی" ادامه می‌یابد.

۲ – قواعد رسیدگی به درخواست تغییر دستگاه بهره‌بردار

IRAN IMPEX
www.iranimpex.com | @iranimpex (t.me/iranimpex)

ماده ۲۹ – در اجرای ماده ۶۹ قانون و آیین‌نامه مستندسازی، حق مالکیت بر کلیه اراضی، املاک و ابنیه‌ای که برای استفاده وزارتخانه‌ها، مؤسسات دولتی از جمله مؤسساتی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام یاتصریح نام یا تابع مقررات و قوانین خاص است و به یکی از طرق قانونی تملک شده و یا در تصرف مالکانه آن قرار گرفته است و یا به نام آن وزارتخانه و مؤسسه خریداری شده یا می‌شود، متعلق به دولت است و در دفتر املاک سازمان ثبت اسناد و املاک و اسناد مالکیت این اموال، نام دولت جمهوری اسلامی ایران به عنوان مالک با حق استفاده و بهره‌برداری وزارتخانه یا مؤسسه مربوط نوشته می‌شود.

ماده ۳۰ - تغییر دستگاه اجرایی بهره‌بردار در هر مورد و پس از طرح و رسیدگی آن در کمیسیون، با تصویب هیأت وزیران است.

ماده ۳۱ – تغییر دستگاه اجرایی بهره‌بردار از یک وزارتخانه، موسسه دولتی و شرکت دولتی به هر یک از وزارتخانه‌ها، موسسات دولتی مستقل یا وابسته و شرکت‌های دولتی، پس از درخواست و رسیدگی و اعلام اجتماع و احراز شرایط قانونی آن در کمیسیون، با تصویب هیأت وزیران انجام می‌پذیرد.

ماده ۳۲ – امکان استفاده و بهره‌برداری هر دستگاه اجرایی از اموال غیرمنقول، متناسب با وظایف قانونی حاکمیتی یا تصدی آن دستگاه است و تغییر بهره‌بردار نیز افزون بر توجه به وظایف قانونی دستگاه متقاضی، باید بر مبنای نیاز دستگاه درخواست‌کننده و عدم نیاز دستگاه بهره‌بردار باشد. صرف توافق دو دستگاه مربوط برای تغییر بهره‌بردار کافی برای انجام و موافقت با درخواست تغییر دستگاه بهره‌بردار نیست.

ماده ۳۳ – برای بررسی درخواست بهره‌برداری، در صورت لزوم و به تشخیص رییس کمیسیون، از طرفین دعوت به عمل می‌آید و اظهارات نمایندگان قانونی آنها شنیده می‌شود و به منظور احراز وضعیت ملک و نیاز دستگاه متقاضی بهره‌برداری از مال غیرمنقول اعلام شده، از مراجع قانونی ذیربط مانند سازمان برنامه و بودجه، وزارت میراث فرهنگی و گردشگری، سازمان ثبت اسناد و املاک، ستاد نیروهای مسلح (فقط در مورد درخواست نیروهای نظامی)، استعلام لازم انجام می‌شود و سپس کمیسیون در خصوص موضوع، نظر خود را به طور مستدل و مستند، برای تصمیم‌گیری نهایی و در صورت لزوم تصویب، به هیأت وزیران ارسال می‌دارد.

۳ - قواعد رسیدگی به درخواست واگذاری اراضی غیرمنقول دولتی و عمومی

ماده ۳۴ – واگذاری اراضی ملی و دولتی قابل واگذاری که انتقال آن با هیچ یک از موانع قانونی مواجه نیست و حسب اختیارات قانونی دستگاههای دولتی مانند وزارت جهاد کشاورزی و وزارت راه و شهرسازی، در اختیار آنها است، پس از درخواست دستگاه اجرایی و رسیدگی در کمیسیون و احراز شرایط قانونی و اعلام رای، در اندازه‌ای که به تصویب هیأت

IRAN IMPEX
www.iranimpex.com | @iranimpex (t.me/iranimpex)

وزیران می‌رسد، به صورت بلاعوض در اختیار دستگاه متقاضی قرار خواهد گرفت. واگذاری و بهره‌برداری دستگاه اجرایی متقاضی، برای برطرف کردن نیازهای عمومی و عمرانی و یا نیاز آن دستگاه به عوض آن اراضی صورت می‌گیرد.

ماده ۳۵ – درخواست واگذاری اراضی ملی و دولتی قابل واگذاری به دستگاه اجرایی درخواست‌کننده، باید متناسب با نیاز واقعی و طرح و برنامه‌ی مصوب دستگاه یاد شده باشد. افزون بر بررسی دلایل ابرازی و توضیحات نماینده دستگاه متقاضی در جلسه رسیدگی به درخواست، کمیسیون از طرق گوناگون مانند بازدید از محل و استعلام از دستگاههای ذیربط و صالح مانند سازمان برنامه و بودجه، احراز تناسب عرصه و اعیان موضوع طرح و سایر شیوه‌های ممکن، نیاز دستگاه و ضرورت واگذاری را مورد رسیدگی و تصمیم لازم قرار می‌دهد و در صورت احراز شرایط واگذاری، صورتجلسه مربوط تنظیم و پس از تایید و با امضای معاونت حقوقی برای تصویب هیأت وزیران فرستاده می‌شود.

ماده ۳۶ – در تصمیم‌سازی برای واگذاری اراضی ملی و دولتی به دستگاه متقاضی، توجه به آثار زیست محیطی واگذاری و اجرای طرح و بودجه موجود و مصوب ضروری و لازم است.

IRAN IMPEX

۴ - قواعد رسیدگی به درخواست مستند سازی اموال غیرمنقول دولتی و عمومی

ماده ۳۷ – مستندسازی اموال غیرمنقول دولتی و عمومی جز آنچه در اداره کل اموال دولتی انجام می‌شود، در صورت وجود اشکالات فنی و تخصصی و ثبتی و همچنین مواردی که در جریان رسیدگی به پرونده‌های اختلافی میان دستگاههای اجرایی، درخواست تغییر بهره‌بردار و نظارت بر آن اموال، آشکار می‌شود، با بررسی و تصمیم کمیسیون به انجام می‌رسد.

ماده ۳۸ – هرگاه اداره اموال دولتی در فرآیند رسیدگی به درخواست مستندسازی اموال غیرمنقول به نام و یا در اختیار دستگاههای اجرایی، با مانعی روبرو شود که نیازمند رسیدگی و تصمیم‌سازی در کمیسیون باشد، آن را از کمیسیون می‌خواهد و پس از رسیدگی و اتخاذ تصمیم در کمیسیون، برابر آن عمل می‌شود.

۵ - قواعد رسیدگی برای نظارت بر اموال غیر منقول دولتی و عمومی

ماده ۳۹ - بررسی، نظارت قانونی و رفع هرگونه مانع در اجرای مقررات حاکم بر اراضی ملی و دولتی و اموال اختصاصی دولت از حیث نگاهداشت و حراست از آن، به استناد ماده ۷ آئین نامه مستندسازی انجام می‌پذیرد.

ماده ۴۰ – چنانچه به هر طریقی معاونت حقوقی و کمیسیون آگاه شوند مال یا اموال غیرمنقول دولتی یا در اختیار هر یک از دستگاههای اجرایی، به هر دلیلی مستند سازی نشده، یا در معرض استفاده نامطلوب یا تصرفات حقوقی و مادی غیرقانونی

IRAN IMPEX
www.iranimpex.com | @iranimpex (t.me/iranimpex)

قرار گرفته یا دارد، یا موجب آثار ناگوار بر سایر اموال دولتی و عمومی شده یا می‌شود، بی‌درنگ موضوع را در دستور رسیدگی قرار می‌دهند و برای زدودن این اقدامات و آثار نامطلوب، تصمیم مقتضی و مناسب اتخاذ می‌کنند.

ه - اتخاذ تصمیم و صدور رای

ماده ۴۱ – پس از اعلام پایان رسیدگی، معاونت حقوقی یا کمیسیون راجع به موضوع تصمیم می‌گیرد یا رای می‌دهد و آن را حسب مورد به طرف‌های موضوع رای، ابلاغ یا برای تصمیم نهایی برای هیأت وزیران ارسال می‌دارد.

ماده ۴۲ – در تصمیم و رای صادره، تاریخ صدور رأی، مشخصات دستگاههای اجرایی اطراف قضیه و نمایندگان قانونی آنها، موضوع درخواست، رسیدگی و تصمیم معاونت حقوقی یا کمیسیون، اسباب موجهه و ادله، اقدامات به عمل آمده، مستندات، اصول حقوقی، مواد قانونی و مقرراتی که رأی بر مبنای آن صادر شده و همچنین نام معاون حقوقی یا اعضای کمیسیون، نوشته می‌شود.

IRAN IMPEX

و – مرجع شکایت از تصمیم معاونت حقوقی و کمیسیون

ماده ۴۳ – رای معاونت حقوقی جز با تجویز شخص معاون حقوقی رییس جمهور یا تصویب هیأت وزیران، قابل تجدیدنظر و رسیدگی دوباره و تغییر نیست.

ماده ۴۴ – چنانچه از تصمیم یا رای معاونت حقوقی یا کمیسیون، یکی از دستگاههای اجرایی اطراف آن یا دستگاههای اجرایی ثالث، شکایت داشته باشد، درخواست خود را به معاونت حقوقی تقدیم می‌نماید. معاونت حقوقی در صورت پذیرش جهات مندرج در شکایت، رسیدگی دوباره به آن را در دستور کار قرار می‌دهد.

ز - آیین اجرای رای کمیسیون و معاونت حقوقی

ماده ۴۵ – آراء و تصمیمات گرفته شده در کمیسیون یا معاونت حقوقی راجع به رفع اختلاف و مستندسازی و نظارت بر اموال غیر منقول دولتی و عمومی، پس از صدور و ابلاغ آن، بی‌درنگ و یا به تشخیص کمیسیون یا معاونت حقوقی بیشینه تا یک ماه، به اجرا در می‌آید. تصمیمات کمیسیون در مورد احراز شرایط واگذاری و تغییر دستگاه بهره‌بردار، به هیأت وزیران ارسال می‌شود و در صورت تصویب آن از سوی هیأت وزیران، به اجرا گذاشته می‌شود.

IRAN IMPEX
www.iranimpex.com | @iranimpex (t.me/iranimpex)

ماده ۴۶ – چنانچه هر یک از دستگاههای اجرایی اطراف تصمیم و رای یا مخاطب اجرا، از اجرای بی‌درنگ آن یا در مهلت مقرر، به هر دلیلی خودداری و استنکاف بورزند، به تشخیص کمیسیون یا معاونت حقوقی، همه یا بعضی از ضمانت اجراهای زیر در مورد آنها اعمال خواهد شد:

۱ – در صورتی که به هر دلیل دستگاه اجرائی ذی ربط از اجرای تصمیم مراجع حل اختلاف (معاونت حقوقی یا کمیسیون) خودداری کند، موضوع از طریق معاونت حقوقی یا رییس کمیسیون به سازمان برنامه و بودجه کل کشور اعلام می‌شود و سازمان یاد شده برابر قوانین بودجه سالانه مانند بند ب تبصره ۱۰ قانون بودجه سال ۱۴۰۰ کل کشور و مطابق رای مراجع مذکور و با گذشت حداکثر هجده ماه از تاریخ ابلاغ رأی، مبلغ مربوطه را از اعتبارات بودجه سنواتی دستگاه مخاطب اجرا، کسر و به اعتبارات دستگاه اجرائی ذی‌نفع می‌افزاید. در خصوص شرکتهای دولتی و یا مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت، چون اجرای تکلیف مذکور از محل حساب شرکتها و مؤسسات انتفاعی یاد شده نزد خزانه داری کل کشور بر عهده وزارت امور اقتصادی و دارایی (خزانه‌داری کل کشور) است، مقامات یاد شده (معاونت حقوقی و رییس کمیسیون)، موضوع را به وزارت امور اقتصادی و دارایی منعکس می‌نمایند تا به ترتیب مقرر در بند ب تبصره ۱۰ قانون بودجه و رای صادره عمل شود.

۲ - رسیدگی به کلیه درخواست‌های واگذاری و تغییر بهره‌بردار دستگاه اجرایی مستنکف، متوقف یا از دستور کار کمیسیون خارج می‌شود و مادام که رای را به موقع اجرا نگذارد، از توقف خارج نخواهد شد و در دستور رسیدگی قرار نخواهد گرفت.

۳ – مقام یا مقامات مسئول دستگاه اجرایی مستنکف که از دستور به اجرای رای امتناع می‌کنند، به مراجع رسیدگی به تخلفات اداری و انصباطی و انتظامی معرفی می‌شوند تا به تخلف آنان برابر قوانین و مقررات مربوط مانند قانون رسیدگی به تخلفات اداری سال ۱۳۷۲ و اصلاحات آن، رسیدگی و اتخاذ تصمیم شود.

۴– در صورت عدم اجرای آرای کمیسیون موضوع تبصره ۸ ماده ۶۹ قانون در مهلت تعیین شده، برابر همان مستند قانونی، سازمان برنامه و بودجه کل کشور معادل ارزش قیمت روز مایملک مورد تصرف را به پیشنهاد کمیسیون مزبور برحسب مورد، از بودجه سنواتی دستگاه متخلف از اجرای رای، کسر و به بودجه دستگاه اجرایی ذی‌نفع می‌افزاید.

۵- موضوع تخلف دستگاه اجرایی از اجرای رای یا تصمیم همراه با نظر معاونت حقوقی یا کمیسیون صادرکننده‌ی رای در باره‌ی شیوه اجرای رای مربوط، برای هیأت وزیران ارسال می‌شود تا در آنجا تصمیم مقتضی اتخاذ گردد.

ح – سایر ضوابط

ماده ۴۷ - شیوه‌نامه تغییر بهره‌بردار و واگذاری حق استفاده و واگذاری بلاعوض اراضی و املاک موضوع ماده ۶۹ و تبصره‌های آن، شیوه‌نامه مستندسازی اموال غیرمنقول دستگاههای اجرایی و شیوه‌نامه رسیدگی به اختلافات موضوع تبصره ۸ ماده ۶۹ قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۱۳۸۰ به همراه پیوست‌های آنها موضوع نامه ابلاغی شماره

IRAN IMPEX
www.iranimpex.com | @iranimpex (t.me/iranimpex)

۱۴۱۴۸۵ مورخ ۱۳۸۶/۹/۴ معاون حقوقی و امور مجلس وقت رییس جمهور و اصلاح آن برابر نامه شماره ۱۴۹۷۰۸ مورخ ۱۳۸۶/۹/۱۵ آن معاونت که در اجرای آیین‌نامه مستندسازی تهیه و امضاء شده، تا آنجا که با قوانین مربوط و آیین‌نامه مستندسازی و این "آیین رسیدگی" مغایرت ندارد، معتبر و قابل اجرا است.

ماده ۴۸ – شیوه‌نامه رسیدگی به اختلافات موضوع تبصره ۸ ماده ۶۹ قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب سال ۱۳۸۰ موضوع نامه شماره ۱۴۱۴۸۵ مورخ ۱۳۸۶/۹/۴ معاونت حقوقی رییس جمهور و اصلاح آن برابر نامه شماره ۱۴۹۷۰۸ مورخ ۱۳۸۶/۹/۱۵ آن معاونت نسبت به اختلافات موضوع تبصره ۸ ماده ۶۹ قانون و ماده ۷ اصلاحی مورخ ۱۳۸۹/۴/۳۰ آیین‌نامه مستندسازی هیأت وزیران، به قوت خود باقی و لازم‌الاجرا است و در مورد سایر اختلافات مربوط به اموال غیرمنقول دولتی و عمومی میان دستگاههای اجرایی، در اجرای آیین‌نامه رفع اختلاف، برابر "آیین رسیدگی" حاضر و شیوه‌نامه رسیدگی و رفع اختلاف دستگاههای اجرایی (به شماره ۴۹۸۶۸ مورخ ۱۳۸۷/۴/۵ معاونت حقوقی) اقدام و تصمیم‌گیری می‌شود.

IRAN|IMPEX

IRAN|IMPEX
www.iranimpex.com | @iranimpex (t.me/iranimpex)